

ONTWIKKELAGENDA

Eergerelateerd geweld en loverboy en mensenhandel

ALGEMEEN

Dit document maakt onderdeel uit van de raamovereenkomst voor de zorgfunctie eergerelateerd geweld en loverboy en mensenhandel (18- en 18+). In dit document zijn afspraken vastgelegd tussen de VNG en de aanbieder(s) van eergerelateerd geweld en loverboy en mensenhandel (18- en 18+) over het gezamenlijk uitdenken, uitwerken en implementeren van transformatiemogelijkheden voor de betreffende zorgfunctie. Het gaat hierbij om bindende afspraken tussen VNG en de aanbieder(s) die gelden gedurende de looptijd van de raamovereenkomst.

KARAKTER VAN DE ONTWIKKELAGENDA

Als onderdeel van de raamovereenkomst zijn afspraken gemaakt voor de levering van hulp en ondersteuning. In het Programma van Eisen, dat eveneens onderdeel uitmaakt van de raamovereenkomst, is de inhoud van deze hulp vastgelegd.

De VNG als vertegenwoordiger van gemeenten en de aanbieder(s) vinden het van belang om gedurende de raamovereenkomst vernieuwing door te voeren die aansluit bij de uitgangspunten van het nieuwe jeugdstelsel. De vernieuwing kan verschillende doelen dienen. Te denken valt aan het verbeteren van de inhoud van de hulpverlening, het versterken van de keten, het verbeteren van de aansluiting tussen de (leef)omgeving van de cliënt en de hulpverlening, het verkorten van een eventuele opname of hulptraject, het zorgen voor een betere aansluiting tussen zorgvraag en zorgaanbod, verbeteren van de nazorg, het verlagen van de kosten en verminderen van administratieve lasten.

De afspraken die de VNG en de aanbieder(s) maken kunnen een verschillend karakter hebben. Het kan gaan om een pilot om bijvoorbeeld een nieuwe manier van werken te introduceren, het uitvoeren van een onderzoek, het onderzoeken van een andere vorm van samenwerken of ketenoptimalisatie of meewerken en meedenken over vernieuwing en innovatiemogelijkheden. Per zorgfunctie en/of te maken afspraak kunnen de afspraken in de ontwikkelagenda er anders uit zien.

De VNG en de aanbieder(s) maken voorafgaand aan de inwerkingtreding van de raamovereenkomst afspraken over de thema's die onderdeel uitmaken van deze ontwikkelagenda en hoe zij invulling gaan geven aan deze afspraken. Gedurende de looptijd van de overeenkomst monitoren de VNG en de aanbieder(s) of de uitvoering van deze afspraken nog in lijn is met de inhoud van de ontwikkelagenda. Indien uit de monitoring volgt dat er onvoldoende vooruitgang wordt geboekt, kunnen de VNG en de aanbieder(s) gezamenlijk afspraken maken om de vastgelegde thema's anders in te vullen, thema's van de ontwikkelagenda af te halen of nieuwe thema's toe te voegen.

Mocht gedurende de looptijd van de raamovereenkomst blijken dat aanvullende afspraken tussen de VNG en de aanbieder(s) nodig zijn, dan treden zij in overleg over de eventuele aanpassing van de raamovereenkomst, de ontwikkelagenda of daaraan gerelateerde documenten. Aanpassing is alleen mogelijk als beide partijen hiermee instemmen. In beginsel ontvangt de aanbieder geen vergoeding voor het meewerken aan de ontwikkelagenda, tenzij de VNG met de aanbieder hierover separate afspraken maakt en vastlegt.

INHOUD VAN DE ONTWIKKELAGENDA

De VNG en de aanbieder(s) zijn de volgende ontwikkelagenda overeengekomen.

Afspraken die gelden voor alle aanbieders:

- **Onder regie van gemeente georganiseerde toegang partner bij complexe casussen:** In gemeenten wordt, met allerlei variatiemogelijkheden, toegang en eerstelijns zorg ingericht. Professionals in deze teams zijn aanspreekbaar op complexe casussen van aanbieders, vooral om de verbinding te leggen met andere hulpverleners in het kader van '1-gezin, 1-plan, 1-regisseur' en om afspraken te maken over vervolg na afloop van de door de aanbieder geboden zorg.
- **Jeugdige en of zijn ouder regie over de zorg:** Het uitgangspunt is dat de jeugdigen en hun gezin zelf de regie hebben over de hulpverlening of ondersteuning. Zij krijgen daartoe alle relevante informatie over bijvoorbeeld de verschillende hulpverleningsmogelijkheden en de effecten die daarvan verwacht worden. In die situaties waarbij ouders niet in staat zijn goede beslissingen te nemen, wordt er gehandeld vanuit het belang van het kind of de jongere.
- **Doorbreken van de keten van achtereenvolgende derdelijns zorg.** Als derdelijns zorg goed functioneert, is het een tijdelijke inzet van noodzakelijke specialistische zorg met als doel dat jeugdige weer terugkeert in het gezin en op school of al dan niet in combinatie met beperkte hulp ter ondersteuning bij de participatie. Voorkomen moet worden dat een keten van derdelijns zorg ontstaat die naar elkaar doorverwijst. Gemeenten zullen hier als opdrachtgever op sturen. De aanbieder is beschikbaar om met de VNG na te denken over duurzame inrichting van sectoroverstijgende derdelijns zorg voor jeugd.
- **Deelname aan innovatie, verbinding met wetenschap:** Aanbieders zorgen voor kennis- en vakontwikkeling en professionalisering van hun personeel en maken daarbij gebruik van landelijk beschikbare middelen voor innovatie. De VNG gaat er van uit dat interventies wetenschappelijk zijn getoetst op effectiviteit, of dat onderzoek wordt verricht om effectiviteit te toetsen. Aanbieders stellen regionaal hun kennis ter beschikking aan de tweede lijn, waardoor ze zich binnen het raamcontract kunnen beperken tot 'last-resort' zorg.
- **Verkorting van de duur van intramurale zorg:** Aanbieders streven naar verkorting van de duur van intramurale zorg, zeker wanneer de gemiddelde duur nu meer dan een jaar is.
- **Borgen van aansluiting -18 +18:** De ontschotting die in de Jeugdwet is geregeld voor zorg en begeleiding van jongeren onder de 18, heeft als consequentie dat een goede aansluiting vanaf 18 jaar niet vanzelfsprekend is. VNG en aanbieders wisselen uit hoe die aansluiting in de praktijk functioneert en of (aanvullende) afspraken nodig zijn om die aansluiting te verbeteren.

LTA EXPERTISE EN BEHANDELCENTRUM OP TERREIN VAN GEWELD IN AFHANKELIJKHEIDSRELATIES (GIA) VOOR JONGEREN VAN 18- EN 18+

1. Fier en Sterk Huis ontwikkelen samen hun expertise verder door ten behoeve van jongens die het slachtoffer zijn van seksuele uitbuiting, loverboyproblematiek c.q. mensenhandel. Veilige opvang en behandeling van deze groep jongens is vanaf 2018 mogelijk bij beide organisaties. In 2019-2020 wordt in samenwerking de sekse specifieke methodiek voor deze jonge mannelijke doelgroep verder uitgewerkt.

2. Fier en Sterk Huis participeren in het ZonMW-onderzoek “Effectonderzoek behandeling slachtoffers van loverboys en mensenhandel”. Het onderzoek is een samenwerkingsverband van kennis- en onderzoeksinstituten en jeugdhulpaanbieders. Looptijd van het onderzoek betreft 2019 tot 2021.
Fier en Sterk Huis participeren tevens in het ZonMW onderzoek ‘Trajectbenadering slachtoffers loverboys’, dat eveneens een samenwerkingsverband is van kennis- en onderzoeksinstituten en zorgaanbieders. Middels behoefte-onderzoek en pilotonderzoeken wordt onderzoek gedaan naar trajectbenaderingen. Op deze wijze ontwikkelen Fier en Sterk Huis door naar effectieve geïntegreerde behandelprogramma’s voor slachtoffers van loverboys.
3. Fier, Sterk Huis en andere partners – waaronder Hogescholen – hebben een onderzoeksaanvraag ingediend bij Raak Pro naar lange termijneffecten, op het gebied van zelfstandigheid en participatie in de maatschappij, na behandeling en begeleiding van meisjes met een achtergrond van seksueel geweld, seksueel misbruik of seksuele uitbuiting. Met de focus op de vraag hoe re-victimisatie voorkomen kan worden. Medio 2019 horen we of de aanvraag gehonoreerd wordt.
Op deze wijze ontwikkelen Fier en Sterk Huis verder door naar effectieve geïntegreerde behandelprogramma’s voor slachtoffers van seksueel geweld, seksueel misbruik of seksuele uitbuiting.
4. In 2019-2020 organiseren Fier en Sterk Huis in samenwerking met Landelijk Knooppunt huwelijksdwang en achterlating en het LEC (landelijk expertisecentrum eengerelateerd geweld Politie Nederland) een landelijk congres voor professionals met het thema ‘Eengerelateerd Geweld’.
5. Sterk Huis en Fier zijn beide actief betrokken bij het vraagstuk hoe we “de carrousel kunnen stoppen” in de jeugdzorg. Dat wil zeggen, het steeds doorplaatsen van meisjes en jongens met complexe problematiek.
6. Fier en Sterk Huis participeren beide in de ‘expertgroep loverboyproblematiek’, die is ingesteld op verzoek van prinses Beatrix en wordt georganiseerd en gecoördineerd door het ministerie van VWS. Deze groep heeft de ‘opdracht’ om oplossingen te bedenken voor vastgelopen complexe casussen.
7. Fier en Sterk Huis publiceren regelmatig over vraagstukken rond hoog specialistische jeugdhulp.